

Czynniki wzrostu innowacyjności regionu i przedsiębiorstw

prof. dr hab. Krystyna Poznańska
Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
Katedra Zarządzania Innowacjami

Poziom innowacyjności Polski na tle UE

- W raporcie na temat innowacyjności w Unii Europejskiej – 2005 Polska zajęła 21 miejsce wśród krajów UE oraz 27 miejsce wśród wszystkich klasyfikowanych krajów,
- Najważniejsze zarzuty:
 - złe warunki dla badań i rozwoju,
 - niewielkie środki przeznaczone na B+R w sektorze publicznym (0,43 % PKB w 2003 roku) i w prywatnym (0,16%),
 - Firmy w nikłym stopniu współpracują w dziedzinie badań i rozwoju z ośrodkami akademickimi.

- Przy zachowaniu obecnych trendów Polska ma szansę dogonić średnią uniją za ponad 50 lat.
Tyle samo potrzebowałaby cała UE,
dogonić USA

Innowacyjność przedsiębiorstw

Czynniki mające decydujący wpływ na innowacyjność przedsiębiorstw:

- czynniki zależne od przedsiębiorstwa-wewnętrzne,
- czynniki zewnętrzne

Czynniki wewnętrzne

- Struktura i kwalifikacje pracowników oraz ich zaangażowanie w proces innowacji,
- Infrastruktura i lokalizacja firmy,
- Zasoby finansowe
- Stan zasobów materialnych i niematerialnych

Czynniki zewnętrzne

- Czynniki o charakterze rynkowym,
- Czynniki polityczno-prawne, w tym prawo podatkowe
- Dostępność zewnętrznych źródeł finansowania, w tym możliwość uczestnictwa w programach wspierania badań i wdrożeń innowacji,
- Przepływ myśli naukowej ze sfery nauki do przedsiębiorstw,
- Efektywna polityka innowacyjna,
- System innowacji.

Polityka innowacyjna

- Proces polegający na wspieraniu działalności innowacyjnej oraz motywowaniu do intensyfikacji postaw innowacyjnych. Obejmuje ona m.in.. Takie obszary, jak :
 - wzmocnienie powiązań w Narodowym Systemie Innowacji,
 - kształtowanie i rozbudowywanie zdolności wprowadzania innowacji – optymalne wykorzystanie innowacji,
 - Dokonywanie strukturalnych zmian technicznych, technologicznych i jakościowych w przemyśle,
 - Wykorzystanie współpracy międzynarodowej oraz procesów globalizacji w gospodarce.

Zasady polityki innowacyjnej w Polsce

W Polsce główne zasady polityki innowacyjnej określone zostały w Narodowym Planie Rozwoju na lata 2007-2013 oraz w programie „Kierunki zwiększania innowacyjności gospodarki na lata 2007-2013”. Proponowane kierunki działań obejmują pięć grup kierunkowych:

- kadra dla nowoczesnej gospodarki,
- badania naukowe na rzecz gospodarki,
- zarządzanie własnością intelektualną,
- kapitał na innowacje,
- Infrastruktura dla innowacji.

Systemy innowacyjne

- Narodowy System Innowacji
- Regionalne Systemy Innowacji

Narodowy System Innowacji (NSI)

- to dynamiczny układ powiązanych ze sobą instytucjonalnych oraz strukturalnych czynników, pomiędzy którymi zachodzą sprzężenia zwrotne, a które, zarówno łącznie jak i indywidualnie, zdolne są do tworzenia, selekcjonowania, absorpcji i dystrybucji innowacji (definicja E.Okoń-Horodyńska)

Podmioty NSI

- Instytucje sfery nauki i techniki,
- Przedsiębiorstwa i organizacje sfery przemysłu i handlu,
- Instytucje zajmujące się prowadzeniem polityki innowacyjnej.

Rola NSI

- Wspieranie MSP w zakresie innowacyjności,
- Świadczenie usług na wysokim poziomie,
- Dostarczanie informacji o dostępnych źródłach finansowania,
- Informowanie o sieciach wspierających przedsiębiorczość,

NSI

- Wspieranie osób fizycznych zdolnych do podejmowania i tworzenia innowacyjnych firm,
- Współpraca i wymiana doświadczeń ,
- Koordynacja działań, instrumentów, narzędzi.

Regionalny System Innowacji (RSI)

- Przeniesienie punktu ciężkości w sprawach związanych z polityką innowacyjną z poziomu centralnego na regionalny – zgodnie z polityką UE i dotychczasowymi doświadczeniami

Regionalny System Innowacji

- To forum współpracy różnego rodzaju organizacji i instytucji działających w regionie, których głównym celem jest rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności w regionie. W ramach tej struktury powstaje swoista sieć łącząca wszystkie podmioty działające w sferze innowacji i transferu technologii.
- Instytucje skupione w ramach RSI mogą odegrać istotną rolę w działaniach poprawiających innowacyjność przedsiębiorstw

Znaczenie innowacji dla rozwoju regionu

- Zwiększają konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku UE i rynku globalnym,
- Kreują popyt,
- Umożliwiają wzrost nowoczesności,
- Stanowią istotny element restrukturyzacji przemysłu .

- Istotnym warunkiem skuteczności RSI jest współdziałanie przedsiębiorstw z innymi instytucjami w pracach nad projektami w dziedzinie innowacji oraz wartością środków przeznaczonych na innowacje
- KSI powinien być spójny z krajową polityką innowacyjną oraz z narodowym systemem innowacji.

Podsumowanie

1. Innowacyjność przedsiębiorstw uzależniona jest od wielu czynników o charakterze wewnętrznym i zewnętrznym.
2. Poprawa zewnętrznych uwarunkowań funkcjonowania przedsiębiorstw jest obecnie istotnym czynnikiem zwiększenia ich innowacyjności,
3. Organizacje skupione w ramach KSI/RSI mają do odegrania istotną rolę w zwiększaniu innowacyjności przedsiębiorstw

Dziękuję za uwagę